

Landsforbundet for offentlige pensjonister
Molde og omegn lokallag

Referat fra medlemsmøtet på Krona 30. oktober 2025: «Kunsten å gjøre feil» v/Sissel Stordrange

33 medlemmer fikk høre et interessant og viktig foredrag av Sissel, som – ut ifra sin egen praksis - fortalte om feil, kategorier av feil og en strategi for å håndtere feil. Sissel er utdannet tannlege med 5 års videreutdanning i oral kirurgi og oral medisin, samt en doktorgrad i kjevekirurgi. Etter det har hun jobbet på Tann- og kjevekirurgisk avdeling på Molde sykehus før hun gikk av som pensjonist og ble medlem i LOP.

«Det er tabbene jeg har lært mest av», sier Dolly Parton, noe Sissel sier seg enig i. Samtidig konstaterer hun at det aller meste heldigvis går sånn rimelig bra. Det er ellers menneskelig å gjøre feil – og selv «ekspertene» gjør feil. Det handler ikke om å unngå feil, men om å redusere feil til et minimum.

Arild Hoksnes har skrevet boka: «Kunsten å ta feil», noe som har inspirert Sissel til refleksjon omkring det å feile, og til tittelen på dagens foredrag. Feil er i følge Hoksnes når noe vi tenker eller gjør, ikke stemmer med sannheten eller med standardene som finnes til enhver tid. Feilene vi gjør kan være banale, vitale eller fatale. - **Banale feil** er feil det ikke er verdt å bruke tiden sin på. **Vitale feil** kan være både reversible eller irreversible, mens **fatale feil** er irreversible. Det er de verste vi kan gjøre og er til stor skade og i verste fall dødelige.

Sjekkliste for feil på systemnivå – den menneskelige faktor: **ARKA**

- **Aksept**: Hold hodet kaldt og ikke bortforklar verken for deg selv, for pasienten eller pårørende.
- **Reager**: Informer pasient og ev. pårørende
- **Korriger**: Gjennomfør det som skal til for at feilen blir korrigert og rett opp feilen så langt det står i din makt. Be om hjelp hvis det er noe du ikke får til. Når den akutte situasjonen er over, korriger systemfeil, prosedyrer eller kunnskapsmangel som kan ha medvirket til at feilen oppsto.
- **Arkiver**: Snakk med noen/debriefing. Slipp tak i hendelsen. Men ikke glem!

Et tankekors til slutt i etterpåklokskapens navn: Feil skal vurderes ut fra samtiden. Det må ha vært en annen måte å gjøre det på den gangen:

Nobelprisen i medisin for 1948 gikk til sprøytemiddelet DDT og i 1949 til lobotomi!

Liv Marie Opstad, referent